

רועי חן

יורד ים

השמש הכתומה דמתה למטבע נצחי שלעולם לא יצנח אל ירו המושטת. "אלוהים קמצן", חשב. על אף הבוקר דימה לראות אש בוערת בצמרת מזרקת הכיכר. "בן כמה אני היום?" שאל את עצמו בשפת אמו, שלא דיבר בה זה שנים.

"מזל טוב, יאן", חיך לעברו זלמן שבור השיניים, והגיש לו קופסת פלסטיק שקופה, שבקרקעיתה צפו ענבים אחדים בנוזל עכור.

"תחזיר את זה לזבל", פקד מארק, וחיוכו של זלמן נשבר.

"הוא אינו מן הזקופים", חשב יאן. "שפתו העליונה אינה בולטת, אפו אינו סולד, רוח לא דחוסה בגולגולתו, ובהונות רגליו אינן מוכנות לניתור. הוא שונא פקודות, לכן נשבר חיוכו."

"תחזיר את זה!" הגביה מארק את קולו. "זה מתנה? תתבייש!"

"הוא אינו מן הכפופים", חשב יאן. "גבתו לא מתרוממת באוויליות, עצם זנבו אינה רכה, גון קולו לא מתחלף על פי עונות השנה, ונשימתו יציבה: שואף-אף, נושף-פה. הוא מתעב חוסר ציות."

מארק הניף את רגלו באוויר, בעט בקופסת הענבים ואמר: "חכו לי כאן, אף על פי שאיש לא התכוון ללכת."

הם עקבו אחריו במבטם וראו מרחוק כיצד הוא משוחח עם הירקן, וזה מושיט לו קופסת ענבים טריים. אחר כך חלפה על פניהם נערה שלחייה אדומות, ושניהם טמנו בכיסים את ידיהם המושטות. מארק חזר והגיש ליאן ענבים גדולים כתפוחים, שקליפתם קשה. יאן שלף בקבוק "גולד" ושלוש כוסות פלסטיק מתחת לספסל הבטון.

"מזל טוב", חזר ואמר זלמן.

"גועל נפש", אמר מארק ושתה עד תום.

"ראיתי אתמול את אשתי", אמר זלמן.

"אוי, אל תתחיל", אמר מארק.

"איין לי גג", חשב יאן. "איין לי גג, מפני שאין לי קירות. זו גם הסיבה שאין לי חלונות. ובגלל זה איין לי כורסה נוחה, שעליה אני יכול לשבת ולראות את מה שנמצא בחוץ." אחר כך הירהר מעט והבין: "אבל גם בלי כל זה אני רואה כל מה שנמצא בחוץ."

זלמן שלף שקית ניילון גדולה גדושה בפחיות ובבקבוקים המחויבים בפיקדון, וקירטע לכיוון הסופר.

"בוא נדבר על משהו, " ביקש יאן ממארק.

"תמזוג, " אמר מארק ובירך על המשקה, "לו אחיה יום אחד נוסף לאחר מותי – יהיה זה לבטח היום המאושר ביותר שלי."

יאן צחק ושתה.

"ספר לי משהו, " אמר יאן, שכל רגע דומם החריד אותו באותו בוקר.

"פעם היה לי דוד, " פתח מיד מארק, "שקיבל ליום ההולדת שלו פאזל של אלף חתיכות עם ציור של שאגאל..."

"נו, " אמר יאן.

"הוא אמר שירכיב אותו רק אם ישבור את שתי הרגליים או יפסיק לאהוב נשים."

"נו, " אמר יאן.

"באותו שבוע דרסה אותו משאית. שתי הרגליים שלו נשאר על הכביש הראשי. האהובה שלו אפילו לא באה לבקר אותו בבית החולים, והוא הפסיק לאהוב נשים."

"סיפור אמת? " שאל יאן.

"מה זה חשוב, לעזאזל?! " התרגז מארק. "תמזוג."

שתה והלך, ועל אף שהלך, המשיך יאן לשוחח איתו.

"אני עוזב, " הוא אמר. "לא מתחשק לי יותר. כואבת לי היד. חם לי וקר לי כל הזמן. מגרד לי בכל הגוף, " אמר. "אני עובר מכאן. אני יורד לים. אני אקנה לי לימונדה בפנינסקר, ואצעד בבוגרשוב עד שאגיע לחוף. שם אני אשתה אותה. אני אגור על החוף, מתחת לסככת עץ. מצאתי אתמול מברשת שיניים חדשה. אני אאסוף הרבה כסף, ואז אני אעלה לאיזו ספינה ואשוט לי בעולם."

"אם יהיה לי הרבה כסף, אני אלך לזונה ואקרא לה עדן, " אמר זלמן, שחזר בלי השקית והספיק לשמוע את סוף דבריו.

"למה עדן? " שאל יאן.

"כך קראו לאשתי, " אמר זלמן בחולמניות.

"שם מחייב, " הכריז יאן.

"אתה באמת מתכוון לעזוב? " שאל זלמן לאחר שתיקה קצרה.

"כן. כשאגיע ליוון, אני אכתוב לך פתק ואשחיל אותו לבקבוק."

"מעניין אם אפשר לקבל פיקדון על בקבוק מיוון, " הירהר זלמן.

"אתה בחור טוב, " אמר יאן, ועזב.

"הי, יאן," צעק לעברו זלמן בקול רפה, "אם יהיו לך בעיות, תכתוב אותן על הפתק, ואני אסע לירושלים ואשים אותו בכותל."

יאן לא התאפק ושתה את הלימונדה עוד בבוגרשוב. הוא הגיע חסר כול לחוף הים. הוא התמקם מתחת לסככת עץ אחת, ופשט מעליו את בגדיו. יאן הביט ממרום קומתו על כפות רגליו בתדהמה, כפוגש מכרים ישנים. "שני קיפורים," אמר בעצב, וקבר אותן בחול החמים.

אבל אז אירע דבר בלתי צפוי. יאן נעץ בי את עיניו המאדימות ממחלות שונות והסביר לי ללא מילים כי אין הוא מעוניין שיכתבו עליו רק חצי מן האמת. ולכן הבטחתי כי אציין שעל רקע רצי הבוקר שבחוף נראה יאן כגוש בוץ מאפיר וכבד תנועה, שריחו היה מצחין ושדיבורו לא היה שוטף כפי שתיארתי עד כה, וחבריו היו הרבה פחות ציוריים, בעיקר כשהכינים היו מטריפות את מפשעתם.

ולא ידעתי מה עוד לכתוב ואיך להמשיך.

"מוטב שנתחיל מהסוף," אמר לי יאן. "אני על הספינה, חופי יוון מנצנצים

באופק. אני נקי ושבע."

"מתי זה קורה?" שאלתי.

"יום אחד לאחר מותי."